

Sortland videregående skole
Postboks 1105
8405 SORTLAND

Saksb.: Espen Olaf Henriksen
e-post: fmnoehe@fylkesmannen.no
Tlf: 75531603
Vår ref: 2015/1476
Deres ref:
Vår dato: 26.3.2015
Deres dato: 24.2.2015
Arkivkode: 433.2

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag - Sortland videregående skole - 13/16 - Sortland

Fylkesmannen viser til søknad av 24.2.2015 angående utsetting av utenlandske treslag, nærmere bestemt lutzgran til skogproduksjon og fjelledelgran til demonstrasjonsfelt for juletreproduksjon.

Vedtak

Sortland videregående skole gis med dette tillatelse til følgende utsettinger av utenlandske treslag på gnr. 13 bnr. 16 i Sortland kommune, i henhold til innsendt kart: i) 500 lutzgran til skogproduksjon og ii) 150 fjelledelgran til demonstrasjonsfelt for juletreproduksjon. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven § 30.

Vilkår til tillatelsen:

- Søker er ansvarlig for at eventuell spredning av lutzgran og fjelledelgran ut fra utsettingsområdene blir fjernet.
- Alle fjelledelgran skal hogges før den setter frø (seinest 20 år etter utplanting, men før hvis arten setter frø tidligere).
- Ved en eventuell overdragelse av eiendom må ny grunneier informeres om tillatelsen og vilkårene som er satt.
- Det skal ikke settes igjen trær (livsløpstrær) for naturlig foryngelse når bestanden hogges (forskriftens § 8).
- Virksomheten/søker skal ha internkontroll (forskriftens § 10). Internkontroll er ordninger som sikrer at søker og eventuelt ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, og rutiner som sikrer at forskrift og vilkår blir overholdt. Internkontroll skal vises til ansvarlig myndighet ved forespørsel.
- Utplantingen må være fullført innen 31.12.2017.

Fylkesmannen kan kontrollere at tiltaket er utført etter forutsetningene i tillatelsen (§ 11 i forskriften).

Bakgrunn

Sortland videregående skole har søkt om å sette ut 500 lutzgran (*Picea × lutzii*) og 150 fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) på Nordland fylkeskommunes eiendom 13/16 i Sortland kommune. Lutzgran skal brukes til forynging av eksisterende plantefelt (ca. 2 dekar) etter hogst av sitkagran. I søknaden opplyses det at det avvirkede området har mye oppslag av

brennesle, noe som gjør det mindre aktuelt å satse på naturlig forynging. Feltet ligger ca. 100 moh. og ca. 500 m vest-nordvest for Kleiva landbruksskole. De nærmeste omgivelsene består av innmarksbeite, plantet skog og løvskog. Den omsøkte utplantingen av fjelledelgran gjelder et demonstrasjonsfelt som skal brukes til opplæring i juletreproduksjon. Dette feltet ligger på fulldyrket eng i umiddelbar nærhet av bygningene på Kleiva landbruksskole.

Grunnlaget for avgjørelsen

Det følger av naturmangfoldlovens § 30 at utsetting av utenlandske treslag krever tillatelse fra ansvarlig myndighet, og at slik tillatelse ikke kan gis hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål ble fastsatt ved kgl. res. av 25.5.2012. Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet etter forskriften. Myndighet til å behandle søknader og gi tillatelser etter forskriften har blitt delegert til Fylkesmannen.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Begrunnelse

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål skal hindre at planting av utenlandske treslag påvirker mangfoldet i naturen negativt. Fylkesmannen har derfor vurdert kjent kunnskap om naturverdiene i plantefeltet, og om man kan forvente spredning av lutzgran som kan gi uheldige følger for spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) i områdene rundt plantefeltet.

Naturmangfoldlovens § 8 krever at sakens kunnskapsgrunnlag kommer fram i vedtaket. Ifølge *Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold* (DN-utredning 8-2012) kan bartrær under gitte betingelser spre seg flere kilometer fra mortreet. Lutzgran er en hybridart mellom sitkagran og kvitgran som er hjemmehørende i Canada og Alaska. Selv om arten er en hybrid, så har den evnen til å formere seg med frø. Artsdatabanken har vurdert lutzgran til å være en art med *lav risiko* (LO) (Fremmede arter i Norge, 2012). Fjelledelgran kommer fra fjellområdene i Nord-Amerika og ble innført for tømmerproduksjon til Vestlandet rundt 1900. I vurderinga av søknaden har Fylkesmannen lagt vekt på at Artsdatabanken har vurdert fjelledelgran til å være en art med *lav risiko* (LO) (Fremmede arter i Norge, 2012), og at trærne skal hogges før de blir gamle nok til å sette frø.

Fylkesmannen har vurdert tilgjengelig informasjon om plantefeltene og nærområdene fra Naturbase, Artskart og Norsk institutt for skog og landskap. Selve utplantingsområdene er henholdsvis etablert plantefelt og fulldyrket eng. Disse områdene har i seg selv ikke spesielle naturverdier. I plantefeltenes umiddelbare nærhet er det ikke registrert spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) som kan forventes å bli negativt påvirket av utsettingen. Ca. 300 m øst-nordøst for lutzgranfeltet ligger en lokalitet av den viktige naturtypen naturbeitemark (*Kleiva*, verdi B). Naturbeitemark er en naturtype med åpne partier som kan være utsatt for spredning av gran, spesielt hvis beitetrykket blir lavt. Rundt denne naturbeitemarka er det flere plantefelt som ligger nærmere og som har betydelig større areal enn det omsøkte lutzgranfeltet. Det omsøkte feltet gir derfor ikke noen vesentlig endring av den samlede belastningen av granspredning på naturtypelokaliteten. Utplantingen av lutzgran erstatter sitkagran, som er en art som Artsdatabanken har kategorisert som SE - svært høy risiko. Tillatelsen gis også med vilkår om at spredning av lutzgran skal fjernes. Samlet sett vil dermed belastningen i området bli lavere enn tidligere.

Negative virkninger av utenlandske treslag kan i noen tilfeller først komme til syne etter mange år som viltvoksende. Det er derfor viktig å være føre-var og sikre at lutzgrana ikke spres utenfor plantefeltet. Etter naturmangfoldloven (§ 11) er det tiltakshaver som må dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet. Dette omfatter tilsyn og fjerning av trær som eventuelt sprer seg ut fra plantefeltet.

Naturmangfoldloven krever miljøforsvarlig teknikker og driftsmetoder (§ 12). Dette innebærer at plantingen må gjennomføres på en slik måte at naturen rundt ikke skades unødvendig.

Oppsummering av vår vurdering: Utplantingen vil sannsynligvis ikke få uheldige følger for det biologiske mangfold, selv om det ikke kan utelukkes at lutzgran er i stand til å spre seg i naturen rundt plantefeltet. For å være føre-var, og for å hindre eventuelle negative virkninger på naturen, er det satt en del vilkår for tillatelsen. Forutsatt at vilkårene følges mener vi at tiltaket vil gi liten eller ingen negativ effekt på naturmangfoldet, og vår samla vurdering er derfor at utsetting av lutzgran og fjelledelgran kan tillates.

Saksopplysninger

Det kan klages på vedtaket innen 3 uker etter at brevet er mottatt, jf. forvaltningslovens regler. Klagen sendes til Fylkesmannen i Nordland og avgjøres av Miljødirektoratet hvis Fylkesmannen ikke omgjør eget vedtak.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Sortland kommune	Postboks 117	8401	Sortland
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM